

Motion till Kommunfullmäktige i Norrköping

Motverka bränder och skadegörelse i Norrköpings skolor och förskolor.

Bakgrund

Det brinner i Norrköpings skolor och förskolor. Mellan september och november 2017, förekom fyra anlagda bränder. Tre skolor och en förskola (Vilbergsskolan, Ektorpskolan, Tamburinens skola och Smultronets förskola).

Norrköping är inte ensam om detta. Det brinner också i skolor och förskolor i hela landet. Skolbränder är en av de vanligaste brandtyperna i Sverige. De anlagda skolbränderna kostar samhället mycket i form av byggnader och läromedel mm. Det handlar även om förlorad skoltid vid utrymningar och en ökad allmän otrygghet i skolvardagen.

Anlagda bränder i skolor sker oftast vid två tidpunkter. Under dagen då barn finns i skolan, det är då små bränder som kan tas om hand av personal på plats. Den andra tidpunkten, där de mer omfattande bränderna sker, är på kvällar och helger.

Kostnaderna för skolbränder beräknas årligen uppgå till 500 miljoner kronor. Uppskattningen är sannolikt i underkant då mörkertalet avseende anlagd brand bedöms vara stort. Statistiska problem gör internationella jämförelser svåra, men svensk brandskyddsexpertis säger att Sverige ligger i den absoluta världstoppen och att våra skolbränder kostar mer än amerikanska. 2014 hade Sverige, 499 anlagda bränder och Grekland hade 5.

Utöver anlagda bränder, förekommer det andra former av skadegörelse i svenska skolor och förskolor. Skolorna och förskolorna står tomma stora delar av dygnet och då finns det personer som vistas på gårdarna, med rik för vandalisering som följd.

Problemet är att när skolverksamheten är över för dagen så är skolgården en öppen plats för alla. Man kan inte förbjuda någon att vistas där. Det är bara under skoltid som man måste vara elev eller personal, för att få vistas på skolan. Merparten av skadegörelsen sker kvällstid, mellan klockan 19 och midnatt

Norrköpings kommun är inte förskonad från sådana händelser. Som till exempel på Parks förskola i Skärblacka där personalen har hittat glas och vassa metallbitar i sandlådan och andra ställen, där barnen leker.

På Ektorpskolan har man fått indikationer om att det skett narkotikaförsäljning där, enligt Patrik Persson, säkerhetssamordnare i Norrköpings kommun. Han berättar att ungdomsgäng dagligen samlas vid Ektorpskolan och Ektorpsshallen och att det inte bara är ungdomar som går på skolan som hänger där. Det är också bilburna ungdomar från Klockaretorpet och Hageby som kommer dit. Det förekommer en omfattande skadegörelse och nedskräpning som följd. Ungdomarna kastar fimpar, slår sönder glasflaskor eller förstör papperskorgar. De har till och med dragit ner lyktstolpar med hjälp av sina bilar.

En sammanställning från Norrevo som förvaltar kommunens lokaler visar att kostnaderna för skadegörelse hitintills i år ligger på drygt 3,5 miljoner kronor (november 2017). För fem år sedan var motsvarande kostnad 2,1 miljoner.

Åtgärd

De åtgärder som vidtas nu för att motverka skadegörelse i Norrköpings skolor och förskolor är utökad väktarbevakning och polis som gör ronder. I tidningen "Omvärldsbevakning" kan man läsa om förebyggande arbete mot anlagda skolbränder, som lämpar sig mot alla former av skadegörelse:

I rapporten framgår att forskningsprogrammet lett till rekommendationer både angående förebyggande av icke önskvärd beteende som leder till anlagd brand och olika tekniska åtgärder för att förebygga eller förbättra situationen. Två metoder enligt rapporten minskar risken för anlagd brand.

Metod 1: tvärssektoriell specifik samverkan + kameraövervakning + utökad sekundärprevention

Metod 2: tvärssektoriell specifik samverkan + rondering + utökad sekundärprevention.

Tvärssektoriell specifik samverkan betyder att flera aktörer som skola, socialtjänst, räddningstjänst och polis koordinerar sina arbetsinsatser och resurser och att samordningen inriktas specifikt mot anlagda skolbränder.

Utökad sekundärprevention innebär att insatserna är återkommande och intensiva till sin karaktär. Det är dessa kombinationer som framstår som verkningfulla. Det räcker inte med exempelvis enbart kameraövervakning, eller enbart tvärssektoriell samverkan, alternativt sådan samverkan i kombination med någon annan tänkbar åtgärd.

Andra lösningar är att förbättra belysningen och sätta upp en sådan som inte är lätt att ha sönder. Skolgårdar bör planeras så att insyn möjliggörs. Det bör inte finnas dolda platser där skadegörelse kan utföras utan att någon ser.

Kameraövervakning är en åtgärd som Norrköpings kommun tittar på. Men att ha bevakningskameror utomhus är problematiskt, eftersom skolgårdar ska betraktas som plats dit allmänheten har tillträde och att det krävs tillstånd för kameraövervakning.

Samtidigt kan det i vissa fall vara så att en skolgård genom staket och grindar inte kan anses ge allmänheten tillträde. Då krävs inget tillstånd och den bedömningen kan skolan själv göra. Men man kan begära att länsstyrelsen gör ett tillsynsbesök för att avgöra om det behövs tillstånd.

En åtgärd som vidtas alltför sällan är en yttre inhägnad runt förskolor och skolor som skulle skapa ett områdesskydd. Ett högfunktionellt och transparent stängsel, lätt att se igenom, så att obehöriga kan ses snabbt. Som hindrar barn från att ta sig ut och obehöriga från att komma in och med ordentliga, låsbara grindar.

Det skulle också underlätta kameraövervakningen eftersom gårdarna inte skulle anses ge allmänheten tillträde.

Sverigedemokraterna är övertygade om att inhägnader runt skolor och förskolor, kombinerat med de ovannämnda åtgärderna skulle minska bränder och andra sorters skadegörelse avsevärt.

Ute i Europa, är de flesta skolor och förskolor inhägnade. Norrköping växer och varenda byggplatser är inhägnade för att motverka stölder och att obehöriga kommer in. Det måste betyda att inhägnader är ett effektivt skydd.

Med hänvisning till ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

Att Norrköpings kommun implementerar byggandet av yttre inhägnad, i samband med byggandet av nya skolor och förskolor.

Att Norrköpings kommun i samarbete med Norrevo bygger yttre inhägnader till Norrköpings befintliga skolor och förskolor, i den takt som ekonomin tillåter.

Florian Aranda (SD)